

APRÍL 2024

NEWSLETTER

ŠTÁTNA VEDECKÁ KNIŽNICA V BANSKEJ BYSTRICI

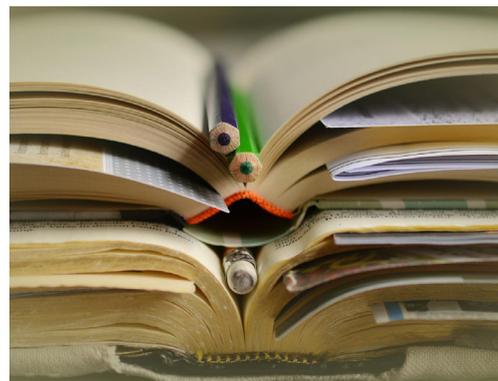

DO POZORNOSTI ČITATEĽOM

Milí naši čitatelia a návštevníci,

prišiel apríl a s ním aj jar. Práve tá je pre mnohých najobľúbenejším ročným obdobím, pre svoju krásu a sviežosť. Príroda sa pomaly prebúdzá, a hoci si ešte chvíľku počkáme, kým sa ukáže v plnej svojej kráse, prvé jarné lúče nás už pomaly zahrievajú.

V našej knižnici sme pre vás opäť pripravili pestrú ponuku podujatí a aktivít. Tento mesiac začíname s jarnou sériou tréningov pamäti pre seniorov. Je to veľmi obľúbená aktivita pre našich seniorov a my sa tešíme jej popularite. Apríl bude bohatý aj na výstavy, či už umelecké, alebo historické. Prezradíme, že budú zamerané na významné osobnosti a udalosti kultúrneho, literárneho a hudobného života. Ak už dlhšie váhate, či navštíviť naše stále expozície alebo interaktívnu výstavu Veda v hračkách, možno premenlivé aprílové počasie vás presvedčí o tom, že upršané poobedie je na takúto aktivitu ako stvorené.

My knihovníci vieme, že čítanie kníh je skvelý spôsob, ako si oddýchnuť a zabaviť sa. Naše starostlivo zozbierané knižné novinky vám pomôžu objaviť najnovšie vydania a trendy v rôznych literárnych žánroch. Môžete tak ostať informovaní o tom, čo sa deje v literárnom svete a aké knihy sú populárne.

Sme tu pre vás a tešíme sa na vašu návštevu.

Vaši knihovníci z „ešvékáčky“

Nauštíte nás

PODUJATIA

Klub (ne)zábudlivcov

- I. skupina

Stretnutie členov klubu.
Prihlasovanie: 048/4710754,
ivana.bicanovska@svkbb.eu,
vstupné 2,- €
4. apríl o 10.00 h, Malá sála

Jarná séria tréningov pamäti pre seniorov

Séria 10 tréningov pamäti pre seniorov, ktoré budú realizované 1 x týždenne.
Prihlasovanie: 048/4710754,
ivana.bicanovska@svkbb.eu,
Podmienka: platný čitateľský preukaz, počet účastníkov je obmedzený na maximálne 15 osôb
od 3. apríla o 10.00 h, Malá sála

DOTYKY S VEDOU

- Dr. Ing. Tomáš Bucha

Osobnosť vedy a techniky za rok 2023.
16. apríl 2024 o 16.30 h,
Spoločenská sála

Klub (ne)zábudlivcov

- II. skupina

Stretnutie členov klubu.
Prihlasovanie: 048/4710754,
ivana.bicanovska@svkbb.eu,
vstupné 2,- €
18. apríl o 10.00 h, Malá sála

VÝSTAVY

Galéria v podkroví

Jaroslav Uhel: Ohliadnutie

Výstava k životnému jubileu.
potrvá do 11. apríla

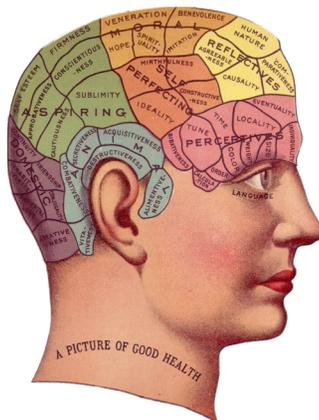
Anna Rusinkovičová: Dimenzie

Výstava k životnému jubileu.
vernisáž 18. apríl o 17.00 h
potrvá do 23. mája

Átrium

NAJKRAJŠÍ KALENDÁR A NAJKRAJŠIA KNIHA O SLOVENSKU

Výstava ocenených kalendárov a kníh v spolupráci s Klubom fotopublicistov.
vernisáž 9. apríl o 15.00 h
4. apríl – 3. máj

Jaroslav Uhel: Malá obeta

I. poschodie

Tomáš Varga + Silvia Volková: Variations sur le folklore

Výstava fotografií v spolupráci
s Alliance Française.
potrvá do 19. apríla

Architekt Guido Hoepf- ner 1868 – 1945

Profilová výstava architekta
Tatier.
24. apríl – 31. máj

Vihroni Popnelev: Posolstvo z Bulharska

Výstava obrazov v spolupráci
s Veľvyslanectvom Bulharskej
republiky SR a Bulharským
kultúrnym inštitútom v Bra-
tislave.
potrvá do 19. apríla

Prízemie

Slovensko v Európskej Únii

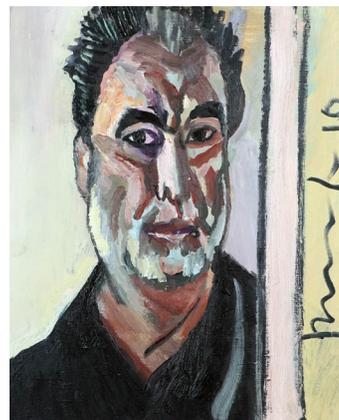
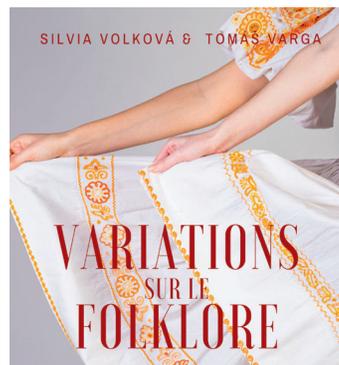
Výstava dokumentov z knižničného fondu k 20. výročiu vstupu
Slovenskej republiky do Európskej únie.
potrvá do 31. mája

STÁLE VÝSTAVY A EXKURZIE V ŠVK

ŽUPNÝ DOM A JEHO „GENIUS LOCI“

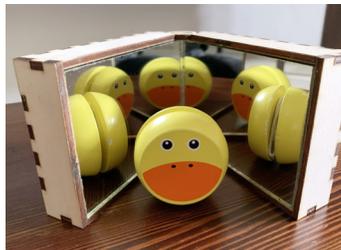
Turistické exkurzie do priestorov bývalého Župného domu a ex-
pozícií Literárneho a hudobného múzea pre individuálnych
návštevníkov a skupiny.

Na objednanie: exkurzie@svkbb.eu, 048/4710776, vstupné 2,- €

Veda v hračkách

Interaktívna výstava vedeckých
hračiek, jednoduchých experi-
mentov a hlavolamov. Indivi-
duálni návštevníci a skupiny na
objednanie: vedavhrackach@svkbb.eu, 048/4710733,
Librarium, vstupné 2,- €

LITERÁRNE A HUDBNÉ MÚZEUM

Umelecká výpoveď scenografa Pavla Herchla

Výstava pri príležitosti nedožitého 100. výročia narodenia.
Výstavné priestory v expozícii Múzeum – domov múz
potrvá do 29. apríla

POSTAVÁM VDYCHOVALI VLASTNÚ DIVADELNÚ PODOBU

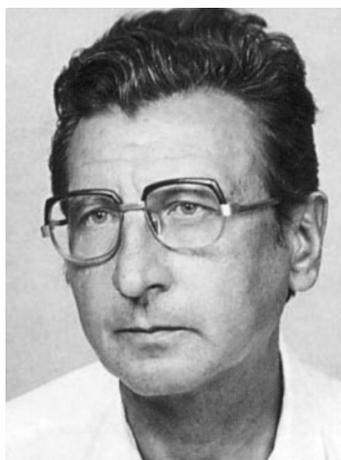

Alžbeta Tomášková Alena Sušilová Karol Zaremba Štefan Pišša

Výstava k výročiu narodenia hercov Krajského bábkového divadla v Banskej Bystrici: A. Tomášková, K. Zaremba, A. Sušilová, Š. Pišša.
II. poschodie
potrvá do 17. mája

Kováčova Bystrica

XX. ročník autorskej a interpretáčnej súťaže v tvorbe a interpretácii poézie a prózy na počesť básnika Mikuláša Kováča.
Priestory ŠVK
18. apríl od 8.00 do 13.00 h

Galéria talentov

Vyhodnotenie XIII. ročníka literárnej, výtvarnej a fotografickej súťaže pre žiakov ZŠ a osemročných gymnázií.
www.facebook.com/LHMBB

Hudobné átrium

APRÍL – MESIAC JAZZU

Audiovizuálna výstava pri príležitosti medzinárodného sviatku Jazz Appreciation Month (JAM) s ponukou projekcií koncertných záznamov slávnych jazzmanov a filmových dokumentov Kena Burnsa so zaujímavými dobovými scenármi o historických súvislostiach jednotlivých vývojových etáp amerického jazzu.
Výstava je doplnená tematickými knižnými publikáciami.

2. – 30. apríl

SWING Pure Pleasure Čistá radosť

Filmový dokument Kena Burnsa zachytáva vývoj jazzu v období rokov 1935–1937 na pozadí Veľkej hospodárskej krízy a diskrimináciu čiernych hudobníkov vo verejných zariadeniach. Projekcia je zároveň venovaná 125. výročiu narodenia a 50. výročiu úmrtia Dukea Ellingtona.
Projekcia
25. apríl o 16.00 h

HUDBNÝ SVET VZDIALENÝCH KULTÚR

Objavujte pestrosť zvukov a harmónií, spoznajte históriu a zvuky tradičných etnických nástrojov rôznych kultúr a vzdialených hudobných svetov. Komentovaná prehliadka s interakciou účastníkov. Návštevníkom sú nástroje k dispozícii v rámci otváracích hodín.

Pre rezerváciu termínu kontaktujte: hudobneatrium@svkbb.eu, 048/4710744, vstupné 2,- €
potrvá do 31. decembra

STÁLE MÚZEJNÉ EXPOZÍCIE LHM

Múzeum – domov múz

Ľudové hudobné nástroje na Slovensku

Bábkarský salón,

otvorené denne od 10.00 do 17.00 h, posledný vstup o 16.00 h.

Pamätný dom J. G. Tajovského v Tajove,

otvorené SEPTEMBER – JÚN: utorok – nedeľa od 9.00 – 16.00 h (potrebné dohodnúť návštevu 2 dni vopred).
kontakt: lhmbb@svkbb.eu, 0905303593

VEDA A ZNALOSTI. ORGANIZÁCIA. POČÍTAČOVÁ VEDA. INFORMÁCIE. DOKUMENTÁCIA. KNIHOVNÍCTVO. INŠTITÚCIE. PUBLIKÁCIE

Prolegomena. Podstata poznania a kultúry.

BAHENSÁ, M.: [„Ženám žiadny obor vedecký od prírody není uzavřen“ : spleťité cesty žen k vedecké kariéře v první polovině 20. století.](#) Praha : Academia : Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v.v.i., 2023. 181 strán. ISBN 978-80-200-3545-5

Zapojení žen do vědeckého světa navazuje na zpřístupnění vysokoškolského vzdělání ženám, čímž se významně změnila jejich profesní, rodinná i společenská situace. Tato zásadní změna přichází ve středoevropském prostoru na počátku 20. století a je završena po první světové válce. Cílem autorek je představit komplexní obraz vědkyně v české a československé společnosti první poloviny 20. století; ukázat zastoupení a pracovní výsledky žen v různých vědních oborech, možnosti profesionálního růstu a budování vědecké kariéry, které v případě žen vyžadovalo sladění pracovního a osobního života; představit důvody, které do určitých oborů přiváděly více žen než mužů. Kniha hledá odpovědi na otázky, jaký druh vědní ženy reprezentují a produkují, jaká byla jejich místa ve vědeckých institucích a jak probíhala výměna vědeckých informací. Sleduje jak vzdělávací a vědecké instituce, v nichž se objevovaly ženy, tak osobní i profesní životy vědkyň. Zabývá se také konkrétními příklady, které často svědčí o zvláštních osudech a atypických vědeckých kariérách žen, někdy označovaných pojmem „maverickové“, tedy ty, které překračovaly všechny normy, stereotypy a zažitou praxi a dosahovaly (byť třeba jen částečných) úspěchů.

DUŠEK, D.: [Deti v daždi : kalendár na roky 2020-2021 po narodení Krista.](#) Bratislava : Slovart, 2023. 273 strán. ISBN 978-80-556-6362-3

Život kalendárov sa začína na Nový rok. Kráčajú deň po dni, stále dopredu, v každom sa dá niečo očakávať – a nie sú to len nové a nové dátumy. Aj kniha Deti v daždi je kalendárom, aj keď trochu iným, takmer opačným, je to kalendár minulého času. Záznamy, zápisy, zachytenie. Vytvára obraz blízkej minulosti, opisuje konkrétne, zväčša neveselé udalosti, hľadá v nich súvislosti a smeruje k výstrahe či skôr prosbe, aby sme sa poučili zo svojich zážitkov a chránili to najcennejšie, čo máme: svoje deti. Ide o ich životy.

FILOZOFIA. PSYCHOLÓGIA

Psychológia.

ULLMAN, M. – ZIMMERMAN, N.: [Sny a môj život.](#) Bratislava : Vydavateľstvo F, [2023]. 326 strán. ISBN 978-80-99982-18-6

Sny hovoria pravdu o snívajúcom. Keď sa nám podarí pokročiť v chápaní snov, zistujeme, že sa v nich zrkadlia naše prania, emócie, konflikty, riešenia a súvislosti aktuálnej situácie s našou minulosťou a možnou budúcnosťou. Výskumník v oblasti chápania snov Montague Ullman a jeho spolupracovníčka a spoluautorka knihy Nan Zimmerman ukazujú ako môžeme pracovať s vlastnými snami a byť nápomocní pre druhých. Zodpovednosť a kompetencia zostáva u samotného snívajúceho, pretože on je najlepší expert pre chápanie a výklad svojich snov.

HART, CH.L.: [Veľkí klamári : čo nám hovorí psychologická veda o klamaní a ako sa nechať oklamať.](#) Bratislava : Vydavateľstvo F, Pro mente sana, [2023]. 338 strán. ISBN 978-80-99982-19-3

Táto kniha skúma „veľkých klamárov“ – tých nezvyčajných ľudí, ktorí používajú lži pri riadení svojho života. Väčšina ľudí je pomerne čestná. Avšak, niekoľko veľkých klamárov môže mať zásadný vplyv – ruínujú osobné vzťahy, ničia obchod a podnikanie, podkopávajú fungovanie spoločnosti. Experti, doktori Christian L. Hart a Drew A. Curtis skúmajú v knihe túto malú, nebezpečnú skupinu objektívom psychologickej vedy. Tento významný výskum poskytuje pohľad na povahu nečestnosti a nečestných ľudí, vysvetľuje kto klame a ako často, ako sú uspôsobení klamári a ako fungujú, ako ich môžeme rozpoznať a vyhnúť sa, aby sme sa nestali obeťami ich klamstiev. Táto kniha spája najnovší psychologický výskum s profesionálnymi poznatkami autorov a má zásadný význam pre liečbu v oblasti duševného zdravia, ako aj pre naše úsilie vyrovnávať sa s vplyvom veľkých klamárov - a veľkých lží - na sociálne hnutia a celú spoločnosť.

WINSTON, S.M.: [Brouci v hlavě : jak se zbavit vtíravých myšlenek.](#) Praha : Portál, 2023. 215 strán. ISBN 978-80-262-1630-8

Nejste tím, co se vám honí hlavou! V této knize vám dva experti na zvládání úzkostí nabízejí dovednosti založené na kognitivně behaviorální terapii, které vám pomohou odpoutat se od rušivých myšlenek, překonat zahanbení, které s sebou takové myšlenky nesou, a snížit vaši úzkost. Pokud vás trápí brouci v hlavě neboli rušivé, vtíravé myšlenky, můžete mít obavy z toho, co tyto myšlenky vypovídají o vás. Zdá se vám, jako by to byla zpráva pro vás, která vám chce něco říci. Pravda je ale jinde. Jsou to JEN myšlenky. A nejste v tom sami. Na světě jsou miliony lidí, kteří se potýkají s podobnými nepříjemnými a otravnými myšlenkami. V knize se setkáte s řadou z nich a díky příkladům ze života poznáte, že nad vtíravými myšlenkami můžete vyhrát.

MCKAY, M.: [Jak zvládat silné emoce a osedlat svůj hněv.](#) Praha : Portál, 2024. 126 strán. ISBN 978-80-262-2092-3

Reagujete na obtíže hněvem? Možná nejste sami. Hněv může být užitečná emoce, třeba když se něco špatného děje člověku, na kterém nám záleží. Někdy ale může působit destruktivně. A to pak poškodí náš život, vztahy i atmosféru v práci. Tato kniha vám nabízí strategie, s jejichž pomocí dokážete destruktivitu svého hněvu proměnit v pozitivní emoci. Naučíte se svůj hněv ovládat a pochopíte, co je jeho spouštěčem. Naučíte se, jak se osvobodit z pasti hněvu, ve které jste uvízlí, i jak si sami zlepšit pocit osobní pohody. Knihu uvítají lidé, kteří mají obtíže se zvládnutím hněvu. Matthew McKay je zkušený psycholog, zakladatel nakladatelství New Harbinger a autor i spoluautor řady úspěšných knih. Specializuje se na kognitivně-behaviorální terapii a pracuje s lidmi, kteří se potýkají s úzkostmi a depresemi.

POK, J. – POKOVÁ, L.: [Dokonalá paměť : jak si zapamatovat úplně cokoliv.](#) Praha : Grada, 2023. 245 strán. ISBN 978-80-271-3533-2

Chcete si výrazně zlepšit paměť? Poznejte paměťové techniky, díky kterým si všechno, co se chcete naučit, zapamatujete rychle a bez problémů, ať už jde o nový jazyk, nebo maturitní otázky. Tyto techniky skvěle využijete nejen při studiu, ale i v práci, na nákupu nebo třeba na dovolené. Není to nic složitějšího, a navíc se při tom budete skvěle bavit! Tak není už načase je poznat? Jakub Pok, autor bestselleru Jak se naučit 100 slovíček za hodinu,

pečlivě vybral ta nejjádanější témata, která řeší účastníci jeho kurzů ve Škole paměti, aby vznikla tato jedinečná kniha. S její pomocí dokážete: Pamatovat si kódy, termíny, hesla a důležitá čísla. Znáť jménem všechny kolegy v nové práci hned po prvním dnu. Nakoupit, co potřebujete, bez lovení nákupního seznamu po kapsách. Představit svůj projekt na poradě bez šilhání do poznámek. Oslnit klienty perfektní znalostí produktů. Pomocť dětem naučit se vyjmenovaná slova, díla autorů či nejvyšší hory. Víckrát neskočit na špek chytákům v českém pravopisu. V pohodě splnit jakoukoliv zkoušku. Konečně si pamatovat slovíčka, členy nebo třeba nepravidelná slovesa. Můžete si zapamatovat mnohem více, než si myslíte!

MCKAY, M.: [6 dovedností pro zvládání nálady podle KBT.](#) Praha : Portál, 2024. 110 strán. ISBN 978-80-262-2121-0

Trápí vás propady nálad, automatické negativní myšlenky a obavy vám přerůstají přes hlavu? Těžko hledáte způsoby, jak relaxovat a uvolnit se? Tento svižný průvodce vám pomůže osvojit si šestici dovedností, které vám pomohou naladit se na tu správnou náladu a vylepšit si ji. Autoři vycházejí z technik kognitivně-behaviorální terapie a nabízejí krátké aktivity, jimiž můžete trénovat svou psychickou odolnost a které vám pomohou vystoupit ze začarovaného kruhu nepřijemných myšlenek a sebedoceňování. Zjistíte, jak to, co si myslíte, ovlivňuje vaši náladu, a jak změna vašeho myšlení doslova změní i váš život.

GIBSON, L. C.: [Dospělé děti emočně nezralých rodičů : zbavte se viny, která není vaše.](#) Praha : Portál, 2024. 271 strán. ISBN 978-80-262-2128-9

Pokud jste vyrostli s emočně nezralým, nedostupným nebo sebestředným rodičem, můžete v dospělosti pociťovat hněv, emoční osamělost, pocit zrady, úzkosti, deprese, obtíže v navazování vztahů. Je možné, že jste v dětství ve snaze sloužit potřebám rodičů ztratili kontakt se svým pravým já a přijali jste úlohu, kterou od vás vyžadovali. Autorka popisuje dva hlavní typy jedinců podle jejich reakce na dětství s emočně nezralými rodiči: externalizátory, kteří zodpovědnost za řešení svých záležitostí přenechávají ostatním, a internalizátory, kteří mají pocit, že práci na vztazích musejí odvést především oni sami. Ti druzí bývají citliví k potřebám ostatních a snaží se také s velkým nasazením pracovat na svém osobním růstu. Právě pro ně je určena tato kniha, v níž se dozví, jak se zbavit viny, která jim ve skutečnosti nenáleží, jak nalézt ztracený kontakt s vlastními potřebami a jak rozpoznat lidi, s nimiž se budou moci cítit sami sebou.

NÁBOŽENSTVO. TEOLÓGIA

Všeobecné pomocné znaky pre náboženstvo.

COMER, J. M.: [Neúprosné nie zhonu.](#) Stará Ľubovňa : KUMRAN, s.r.o., 2023. 270 strán. ISBN 978-80-89993-80-2

Aký človek sa to zo mňa stáva? Táto otázka znepokojovala pastora a spisovateľa Johna Marka Comera. Navonok síce pôsobil ako úspešný človek, no v jeho vnútri nebolo všetko v poriadku. A tak sa s prosbou o radu obrátil na dôveryhodného mentora, od ktorého si vypočul tieto slová: „Povedz neúprosné nie zhonu. Najväčším nepriateľom duchovného života je uponáhľanosť.“ Takú odpoveď síce nečakal, ale dodnes sa presvedča o tom, že práve to potreboval. Namiesto toho, aby sme sa pokúsili presne pomenovať príčinu toxicity moderného sveta, mnohokrát iba riešime symptómy. Čoraz častejšie zaznievajú hlasy, ktoré za koreň veľkej časti zla považujú práve zhonu a zaneprázdnenosť. Na stránkach tejto knihy nájdete pôsobivý návod, ako si v chaose moderného sveta udržať emočne zdravie a duchovný

život. Presvedčivé dôkazy proti uponáhľanosťi a v prospech jednoduchšieho, pomalšieho života.

SPOLOČENSKÉ VEDY

Demografia. Sociológia. Štatistika.

OSGOOD, T.: [Podpora pozitívneho chování u osob s PAS a intelektovým postížením.](#) Praha : Portál, 2024. 247 strán. ISBN 978-80-262-2079-4

Kniha Tonyho Osgooda, britského odborníka na problematiku podpory ľudí s mentálnym postížením a chovaním náročným na péči, vychází z metody podpory pozitívneho chování (angl. zkratka PBS). Tato metoda představuje komplexní a etický systém, který napomáhá snižovat výskyt náročného chování u dětí a dospělých s hlubším mentálním nebo vývojovým postížením, včetně autismu. Náročné chování je vždy určitou formou komunikace, která z nějakých důvodů nemůže probíhat standardním způsobem. Osgood nabízí řadu strategií a praktických návodů, jak umožnit lidem s mentálním postížením či autismem, aby k prosazení svých potřeb využívali jiné způsoby než náročné chování. Nabízí možnosti a postupy pro různé situace, ať už v rodině, ve škole, či v prostředí sociálních služeb. Osgood vždy doporučuje přístup zaměřený na člověka a zdůrazňuje potřebu zachovat jeho individualitu. Každá kapitola obsahuje otázky k diskusi nebo zamyšlení. Hlavním cílem této knihy je zlepšit kvalitu života všech zúčastněných, jak osob, které podporu potřebují, tak i těch, kteří jim ji mají poskytovat: pečovateli i rodiči.

PERRY, P.: [Toto by si mali prečítať všetci, ktorých máte radi : \(a možno aj tí, ktorých nemáte\).](#) Bratislava : Tatran, 2024. 188 strán. ISBN 978-80-222-1500-8

V tejto úprimnej, praktickej a vtipnej knihe vám psychoterapeutka Philippa Perryová radí, ako pristupovať k veľkým životným problémom. Ako si nájsť a udržať lásku? Čo môžete urobiť, aby ste lepšie zvládali konflikty? Ako sa môžete dostať zo slepej uličky a vyrovnať sa so zmenami a stratami. Čo pre vás znamená byť spokojný? Sú ostatní ľudia len otravní, alebo problém je vo vás? Život je predovšetkým o vzťahoch a ich kvalite, či už ide o vzťahy s rodinou, partnermi, priateľmi, kolegami alebo predovšetkým so sebou samým. Ak sa vám podarí dosiahnuť, aby vaše vzťahy správne fungovali a mali patričnú úroveň, potom ľahšie zvládnete aj ostatné zložité veci, ktoré vám život postaví do cesty. So zdravou dávkou rozumu vám súcitné rady autorky môžu pomôcť stať sa šťastnejším a múdrejším človekom.

MATĚJČKOVÁ, T.: [Bůh je mrtev – nic není dovoleno.](#) Praha : Echo Media, a.s., 2023. 329 strán. ISBN 978-80-909077-0-6

Co je to rodina? Co svoboda? Existují opravdu jen dvě pohlaví? A proč jsme všichni tak unavení? V knize Bůh je mrtev, nic není dovoleno, jež zahrnuje eseje psané v letech 2022 a 2023 pro Týdeník Echo, se filozofka Tereza Matějčková zabývá aktuálními otázkami z hlediska filozofie, občas i v dialogu s výraznými mysliteli současnosti.

HAVLÍK, A.: [Marky, bony, digitálky : veksláci a fenomén veksláctví v socialistickém Československu.](#) Praha : Vyšehrad : Ústav pro studium totalitních režimů, 2022. 335 strán. ISBN 978-80-7601-694-1

Fenomén veksláctví z nečekaných úhlů. „Bony? Nechceš bony?“ Obraz veksláka neodmyslitelně patří k pozdnímu období socialistického Československa. Stal se námětem řady filmů i knih, málokteré z nich však odrážely celou realitu. Jaký byl

vztah mezi veksláctvím a oficiální ekonomikou? Jak fungoval legendární Tuzex? A co se s veksláky stalo po sametové revoluci? Historik Adam Havlík vám v bohatě ilustrované publikaci ukáže skutečnou podobu vekslácké komunity v širokých souvislostech.

Ekonomika. Ekonomické vedy.

SCOTT, K.: [Férová práce : zbavte se předsudků, zaujatosti i diskriminace a nakopněte růst firmy i své kariéry.](#) V Brně : Jan Melvil Publishing, 2023. 408 strán. ISBN 978-80-7555-185-6

Vzpomínáte, jak nás Kim Scott naučila v Radikální otevřenosti bez obav komunikovat pracovní situace? Abychom se odvážili říct, co opravdu potřebujeme od sebe a od ostatních a tím pádem se bez pocitu křivdy firma opravdu posouvá dál? Tak teď přichází s dalším důležitým tématem – v pracovním týmu rozpoznat a odstranit nespravedlnost. Nespravedlnost, která brzdí jedince i celé firmy. Cítíte se v práci diskriminováni? Stal se váš kolega obětí šikany? Doslechli jste se, že jako šéf nejednáte fér? Proč brát podobné otázky vážně? Už proto, že pokud se v práci necítíte dobře byt jen jediný člověk, má to negativní dopad na výkon celého týmu. Kim Scott, autorka kultovního konceptu radikální otevřenosti, patří k nejzkušenějším lídrům Silicon Valley. Ve své nové knize odkrývá témata, o kterých se zaměstnanci i samotné firmy často bojí nahlas mluvit. Předsudky, obtěžování a šikana ale nezmizí tím, že o nich budeme mlčet. Ať už pracujete ve velkém korporátu, nebo v malé kavárně Kim Scott vám pomůže vytvořit prostředí, ve kterém ze sebe budou všichni dávat to nejlepší a které bude fungovat jako magnet na skvělé kolegy.

Právo. Právna věda.

FEDOROVÁ, K.: [Zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia : komentár.](#) Bratislava : Wolters Kluwer SR, 2023. 330 strán. ISBN 978-80-571-0626-5

Publikácia poskytuje užitočné odpovede na praktické otázky súvisiace s poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia v kontexte Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím a relevantnej judikatúry. Svojím zameraním a komplexnosťou predstavuje jedinečnú publikáciu v slovenskej odbornej literatúre zaoberajúcu sa problematikou zdravotného postihnutia. Keďže autorka má rozsiahle skúsenosti s aplikáciou predmetného zákona v praxi, ponúka v publikácii závery, o ktoré sa čitateľ môže vo svojej praxi či štúdiu oprieť. Komentár je určený zamestnancom rezortu práce, sociálnych vecí a rodiny, sociálnym pracovníkom, posudkovým lekárom, právnikom, ktorí sa venujú právu sociálneho zabezpečenia, organizáciám osôb so zdravotným postihnutím, ale aj študentom právnických fakúlt.

HRUŠKOVÁ, B.: [Zákon o súdoch : komentár.](#) Bratislava : Wolters Kluwer, 2023. 131 strán. ISBN 978-80-571-0644-9

Prekladaná publikácia oboznamuje čitateľov so základnými zásadami činnosti súdov, so sústavou a pôsobnosťou súdov, vnútornou organizáciou súdov, ich riadením a správou, sudcovskou samosprávou a účasťou súdov pri tvorbe ich rozpočtu. K 1. júnu 2023 došlo k vytvoreniu tzv. novej súdnej mapy. Zmeny, ktoré priniesla nová súdna mapa, boli zavedené zákonom č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a zákonom č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov. Zmena zákona o súdoch reflektuje na vytvorenie novej súdnej mapy a s tým spojeným vytvorením nových súdov. Publikácia slúži nielen odbornej, ale aj širokej verejnosti na

oboznámenie sa s fungovaním a organizáciou súdov tak, aby pri aplikácii jednotlivých ustanovení zákona nedochádzalo k ich dezinterpretácii.

MIČUDOVÁ, T.: [Zákon o výkone práce vo verejnom záujme : komentár.](#) Bratislava : Wolters Kluwer, 2023. 131 strán. ISBN 978-80-571-0630-2

Publikácia „Zákon o výkone práce vo verejnom záujme – komentár“ prináša čitateľom vo svojom už treťom vydaní podrobné vysvetlenie jednotlivých ustanovení zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov. Komentár je obohatený o príklady aplikácie tohto zákona v praxi, o praktické vzory právnych dokumentov, ktoré sa dajú využiť v bežnej pracovnej činnosti. Obsahuje aj odkazy na judikatúru. Autorka komentára mala v úmysle pripraviť pre všetkých, ktorých sa zákon o výkone práce vo verejnom záujme týka, kvalitnú pomôcku využiteľnú v praxi. Jej využitie nesporne prispieva k správne pochopeniu podstaty zákona a jeho aplikácii, čo je dostatočný dôvod, aby si našla „čestné“ miesto v knižniciach personalistov, právnikov obecných a mestských úradov, škôl, ako aj všetkých zamestnávateľov, na ktorých sa tento právny predpis vzťahuje.

Blažek, R.: [Trestnoprávne aspekty držania strelných zbraní v Slovenskej republike.](#) Šamorín : Heuréka, 365 .2018 strán. ISBN 3-060-8173-80-978

Na slovenskom knižnom trhu doposiaľ nebola vydaná kniha, ktorá by sa problematikou strelných zbraní zaoberala komplexne z pohľadu trestného práva. Na trhu sú dostupné príručky zamerané jednostranne na prípravu na skúšky pre žiadateľov o vydanie zbrojného preukazu. Žiadna z týchto dostupných publikácií nie je špecificky zameraná na trestné právo a žiadna trestnoprávna publikácia doposiaľ nevenovala ťažiskový pohľad na strelné zbrane. Autor, učiteľ na Katedre trestného práva, kriminológie a kriminalistiky Právnickej fakulty Univerzity Komenského a prokurátor Okresnej prokuratúry Malacky, v tejto publikácii komplexne spracoval problematiku prepojenia strelných zbraní a trestného práva, preto táto kniha predstavuje jedinečné dielo, aké na slovenskom knižnom trhu nemá ekvivalent. Táto publikácia poslúži budúcim držiteľom strelných zbraní nielen ako užitočná pomôcka pred skúškou odbornej spôsobilosti, ale najmä po nej. Ponúka im stručný rozbor právneho stavu týkajúceho sa podmienok nadobudnutia, držania a používania strelnej zbrane, a zároveň pohľad na trestnoprávne následky konaní, ktorých sa držiteľ strelnej zbrane môže dopustiť, ak neovláda dostatočne právne predpisy, alebo ak ich vedome nerešpektuje.

Verejná správa. Štátna správa. Vojenská správa.

LAMB, CH.: [Naše těla, jejich bojiště : příběhy žen z války.](#) Brno : Host, 2024. 427 strán. ISBN 978-80-275-1743-5

Strhující reportáže o jedné z nejdrastičtějších válečných zbraní – sexu. Válka zasáhne každého. Obzvláště kruté a tvrdě však dopadá na ty nejslabší a nejzranitelnější. A to nejen ve svých nepřímých důsledcích, ale naopak cíleně a s jasným záměrem morálně a lidsky rozložit, zastrážit, ponížit, nebo dokonce vyhladit celé části obyvatelstva. Řeč je o znásilnění a dalších formách sexuálního násilí, které armády, milice a teroristické skupiny celého světa využívají jako strategické zbraně. Proslulá britská novinářka Christina Lamb pokrývá jako reportérka válečné konflikty už přes tři desetiletí. Zpovídala ženy, které „pro potěchu“ věznili Japonci během druhé světové války. Ženy, které zažily sexuální mučení argentinskou juntou v roce 1976. Ženy, které znásilňovali barmští

vojáci během genocidy Rohingů v roce 2017. Ženy, které se dostaly do rukou Boko Haram či ISIS. Ženy, které dopadly válečné zločince z Bosny. Lamb v knize *Naše těla, jejich bojiště* vypráví příběhy hrůzy, utrpení i hrdinství a zároveň upozorňuje na často opomíjený, avšak o to strašnější aspekt války.

Zabepečenie duševných a materiálnych životných potrieb.

ŠIP, M.: *Biblioterapeutické kontexty v sociálnej práci*. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2023. 96 strán. ISBN 978-80-555-3242-4

Biblioterapia v sociálnej práci slúži ako katalyzátor reflexie, motivácie, porozumenia a rastu. Predovšetkým otvára cestu k uzdraveniu človeka po všetkých stránkach a výrazne posilňuje schopnosť sebareflexie.

Výchova. Vzdelávanie.

PETLÁK, E.: *Inovácie v edukácii*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2023. 230 strán. ISBN 978-80-571-0624-1

Prudký rozvoj vedy a techniky si vyžaduje dokonalejšie a všestrannejšie pripravených ľudí, čo zákonite vyvoláva zvýšené požiadavky na zefektívnenie edukácie na školách. Ako premietnuť nové poznatky do obsahu vzdelávania, zvýšiť kvalitu a efektívnosť edukačného procesu a rešpektovať pritom osobitosť žiaka? Druhé, aktualizované a doplnené vydanie publikácie „Inovácie v edukácii“ sa zameriava na edukačné oblasti, ktoré môžu výrazne pozitívne ovplyvniť priebeh a výsledky vzdelávacej činnosti. Autor sa v jednotlivých kapitolách venuje oblastiam, ako sú učebné štýly, stratégie a taktiky učenia sa, vyučovacie metódy, tvorivé vyučovanie, využívanie informačných technológií vo vyučovacom procese. Súčasne akcentuje dôležitosť a význam emocionality v edukácii, v neposlednom rade tiež význam mäkkých zručností a rastového myslenia, ktorých význam bude čím ďalej rásť. Zároveň však zdôrazňuje najdôležitejší článok kvality vzdelávania, ktorým je práca učiteľa. Všetky kapitoly publikácie sú spracované tak, aby čitateľ získal predstavu o požiadavkách kladených na súčasnú edukáciu, podstatou ktorej nie je len získavanie nových vedomostí, ale potreba naučiť žiaka tvorivo rozmyšľať, prebúdzat u neho záujem o poznávanie a ďalšie sebavzdelávanie. Publikácia je určená nielen pre pedagogických zamestnancov ako podnet na tvorivú prácu so žiakmi, ale pre všetkých, ktorí si uvedomujú naliehavosť volania po „lepšej škole“, ktorú chceme bez výnimky všetci – žiaci, rodičia, učitelia, spoločnosť.

MATEMATIKA. PRÍRODNÉ VEDY

Environmentálna veda. Zachovanie prírodných zdrojov. Ohrozenie životného prostredia a ochrana proti nemu.

MAGNASON, A. S.: *O čase a vode*. Žilina : Absynt, 2023. 321 strán. ISBN 978-80-8203-416-8

Čas nie je len minulosť, ale aj budúcnosť, v ktorej budeme žiť v pamäti našich detí a vnúcat. Hlboká a múdra kniha obľúbeného islandského spisovateľa Andriho Snæra Magnasona v sebe prepája prvky eseje, reportáže, rodinnej histórie i mytológie, aby sa pokúsila odpovedať na naliehavé otázky, ktoré nám kladie klimatická katastrofa. Toto je krehká kniha. No je taká silná, že pohne aj ľadovcom! Prastarí rodičia Andriho Snæra Magnasona si ešte mysleli, že ľadovce sú večné. Dnes už vieme, že sa mýlili. Islandské i himalájske ľadovce sa roztopia, hladina morí stúpne a počas najbližších sto rokov prejde život na Zemi obrovskými zmenami. Existujú vôbec slová, ktorými by sa dal popísať problém takéhoto rozsahu? Obľúbený islandský spisovateľ Andri Snær

Magnason cíti, že konečne musíme začať používať celkom nový jazyk, ktorý prehovorí k našej predstavivosti a pocitom. Musíme dať prednosť poézii pred prázdnyimi gestami, silným príbehom pred nič nehovoriacou štatistikou, musíme uprednostniť život pred záhubou. Magnason nás vtahuje do svojho intimného príbehu a zoznamuje nás nielen s krásami Islandu, ale aj so svojou starou mamou, priekopníčkou ľadovcovej turistiky, ktorá v roku 1947 sledovala z lietadla erupciu sopky Hekla, so svojim dedom, ktorý operoval vynálezcu atómovej bomby Roberta Oppenheimera, i so strýkom, ktorý zachránil pred vyhynutím pozoruhodný druh krokodíla. Na cestu klimatickou vedou sa tak vydáva vyzbrojený staroislandskými mýtmi a legendami, príbehmi svojich milovaných predkov i rozhovormi s Dalajlámom. Z toho všetkého sa postupne vynára obraz krásneho sveta, ktorý nám mizne pred očami ako ľadovec. Je to svet, v ktorom budú žiť naše deti a my ho musíme zachrániť. Prežili sme už veľa koncov sveta. Verme, že prežijeme aj tento!

Matematika.

LINTON, O.: *Čísla do nekonečna a dál*. Praha : Dokořán, 2024. 58 strán. ISBN 978-80-7675-066-1

Co to jsou čísla? Kolik jich rozlišujeme druhů? Proč Pythagora tolik zajímala čtvercová a trojúhelníková čísla? Lze najít nějakou souvislost mezi takzvanými dokonalými čísly a prvočíslly? Existují vůbec čísla, která by nebyla ničím zajímavá? Matematický kouzelník Oliver Linton ve své nové knize nabízí přehledného a názorného průvodce světem čísel – od čísel přirozených přes iracionální a komplexní až po transcendentní. Setkáme se s otázkami, nad nimiž se zamýšlelo mnoho velkých postav světa matematiky od Eukleida a Fibonacchiho po Eulera a Fermata, a dozvíme se, co všechno pro nás tito géniové v číslech objevili.

Vedy o Zemi. Geologické vedy.

DANIŠ, P.: *Klima je příležitost : opravdová řešení pro naši budoucnost na Zemi*. [Praha] : Tereza, vzdělávací centrum, z.ú., 2023. 238 strán. ISBN 978-80-87905-39-5

Kniha předního českého odborníka na environmentální vzdělávání a ředitele vzdělávacího centra TEREZA Petra Daniše s názvem *Klima je příležitost – opravdová řešení pro naši budoucnost na Zemi* čtivě shrnuje nejdůležitější fakta a nabízí možná a dosažitelná řešení v oblasti klimatické změny. Petr Daniš klimatickou změnu nevnímá jen jako hrozbu, ale především jako jedinečnou příležitost ke změně – sepsal návod pro každého, kdo se snaží porozumět klimatické krizi a tomu, jak se s ní může vypořádat každý sám i my všichni dohromady. Publikace je určena učitelům, studentům, rodičům, odborné i laické veřejnosti, ale i politikům, zemědělcům nebo úředníkům a také každému, kdo se chce snadno zorientovat v komplikovaném tématu klimatické krize. Obsahuje kapitoly o dopravě, jídle, průmyslu i ochraně přírody, inspirativní příběhy změny, vyvrácené mýty i tipy a návody, jak využít změnu klimatu jako naši největší příležitost.

Biologické vedy všeobecně.

MARČEK CHORVÁTOVÁ, A.: *Rozvoj biofyziky na Slovensku (1923-2023)*. V Bratislave : Univerzita Komenského v Bratislave, 2023. 164 strán. ISBN 978-80-223-5738-8

Svojim spôsobom ide o originálny zámer v rámci slovenskej vedy. Cieľom bolo zmapovať dobu, jej osobnosti, metodiky, experimentálne a teoretické témy, významné publikácie, ako aj vedecké, manažérske a pedagogické počiny, ktoré formovali

rozvoj biofyziky na Slovensku od počiatku po súčasnosť. Voľba témy a formy jej spracovania boli ponechané na autoroch jednotlivých kapitol.

APLIKOVANÉ VEDY. MEDICÍNA. TECHNOLÓGIA

Lekárske vedy. Medicína.

D'Amico, D.: [Arteterapeutické aktivity a mindfulness : pro děti a dospívající s psychickými obtížemi](#). Praha : Portál, 2023. 222 strán. ISBN 978-80-262-2076-3

Mnohé děti, které zažily vážné trauma, se uzavrou do sebe a je pro ně složité zapojit se aktivně do terapeutického procesu. Tato kniha nabízí soubor terapeutických aktivit, které dětem a dospívajícím pomohou v prozkoumávání jejich pocitů a v projevování vlastních potřeb. Techniky se zaměřují na sebevyjádření i za použití masek, vycházejí z principů všímavosti a dávají dětem prostor pro relaxaci. Vystačíme si při nich s běžně dostupnými věcmi, speciální pomůcky nejsou potřeba. Aktivity jsou navíc doplněny drobnými případovými studii. Z terapeutických technik budou profitovat děti a dospívající, kteří zažili trauma, fyzické a sexuální zneužívání. Užitečné budou i pro práci s dětmi, které se potýkají s depresí, úzkostmi a obtížemi v chování.

WACHTER, D. de: [Hraniční doba : konec normálních časů?](#) Praha : Portál, 2024. 303 strán. ISBN 978-80-262-2095-4

V každé době existuje nějaká populární diagnóza. Bezesporu to má vztah k tomu, co je ve společnosti důležité. Jaká je podle autora psychiatrická porucha naší doby? Hraniční porucha osobnosti. Dirk de Wachter věnuje u každého diagnostického vodítka této nemoci zamyšlení, nakolik je příznačné nejen pro lidi s touto nemocí, ale vůbec pro typické jedince naší společnosti. Do jaké míry nás charakterizují nestabilní vztahy? Narušená identita? Impulzivita? Ztráta smyslu a prázdnota? Jak s touto diagnózou souvisí dnešní honba za svobodou, slastí a úspěchem? Na konci autor nabízí naději: Může nás zachránit umění, hledání smyslu, pouto s druhými, každodenní drobné laskavosti? Kniha se v Belgii a Nizozemsku stala fenoménem a mnohokrát dotiskovaným bestsellerem.

RÖHR, H.-P.: [Jak se vyléčit : osvobození duše od viny a studu](#). Praha : Portál, 2024. 182 strán. ISBN 978-80-262-2135-7

Všichni chceme žít zdravý život. Ale pouhé „nebýt nemocný“ zdaleka není totéž jako být skutečně zdravý. Stav opravdového uzdravení pociťujeme pouze tehdy, když se nám daří dobře fyzicky, psychicky i sociálně. Cesta k tomuto stavu je úzce spjata s našimi zkušenostmi a postoji. Tato kniha ukazuje vše, co k tomu potřebujeme. Ať už jde o případ vážné nemoci, nebo o silnou psychickou zátěž, k uzdravení přispívá kromě klasické lékařské léčby také víra a láska, smysl života a vnitřní klid. Heinz-Peter Röhr zprostředkovává své dlouholeté znalosti, zkušenosti, podněty k zamyšlení a cvičení do praktického průvodce holistickým léčením a sebeléčením. Spiritualita a psychologie jsou zde představeny jako doplňkové zdroje síly k uzdravení.

Inžinierstvo. Technika všeobecne.

LEATHERBARROW, A.: [Černobyl' 01:23:40](#). [Bratislava] : Citadella, 2020. 262 strán, ISBN 978-80-8182-157-8

3,6 rentgenu není žádná hrůza.... Psal se 26. duben 1986. V 01:23:40 v noci stiskl vedoucí směny Alexandr Akimov nouzové tlačítko na ovládací konzoli 4. bloku Černobylské jaderné elektrárny. Co nastalo poté, vyústilo v nejhorší

jadernou katastrofu v dějinách. Ta si vyžádala trvalé uzavření velkého, dosud prosperujícího města a rozsáhlé oblasti kolem něj. Došlo k evakuaci desetitisíců lidí. Katastrofa způsobila přímou i nepřímou smrt několika dalších tisíců lidí. Urychlila rozpad Sovětského svazu. Likvidace následků už spolykala astronomickou sumu finančních prostředků ve výši několika desítek miliard dolarů a dodnes není vyřešena. Nešlo o první, ani poslední vážnou jadernou havárii, ale nepochybně se jedná o tu nejhorší ze všech. A vzalo si lidstvo z této události vůbec nějaké ponaučení? Vydejte se společně s Andrewem Leatherbarrowem, fotografem a vyznavačem urbex (urban exploration), na výpravu do stále nebezpečné Pripjati a k Černobylské jaderné elektrárně. Během cesty vás provede tímto neblaze proslulým místem, ale také vás seznámí s příčinami, průběhem a následky jaderné havárie, která navždy změnila svět. Autor se tématu věnuje již mnoho let a sesbíral ohromné množství informací, které vám nyní zprostředkovává v přehledné a zajímavé podobě. Andrewova kniha, kterou právě držíte v rukou, se po právu stala světovým bestsellerem a Andrew se mimo jiné stal odborným konzultantem nedávno vysílané televizní minisérie, která vévodí žebříčkům sledovanosti.

Komunikačný a dopravný priemysel. Účtovníctvo. Obchodný manažment. Vzťahy s verejnouťou.

MADLEŇÁK, A.: [Medzinárodné podnikanie a medzinárodný marketing](#). Bratislava : Wolters Kluwer, 2023. 115 strán. ISBN 978-80-571-0636-4

Publikácia Medzinárodné podnikanie a medzinárodný marketing na teoretickej interdisciplinárnej úrovni identifikuje základné kategórie a okruhy spoločenských, ekonomických či právnych vzťahov a situácií v prostredí slovenských i zahraničných hospodárskych trhov, ktorých skúmanie je nevyhnutné pre rozhodovanie podnikateľského subjektu pri vstupe na zahraničný trh. Publikácia sa od ostatných v odbore odlišuje praktickým rozmerom skúmanej problematiky, ktorú reprezentujú poznatky autora plynúce z jeho vlastnej výskumnej činnosti i zo spolupráce so zástupcami zahraničných korporátnych spoločností. Vysokoškolská učebnica je primárne určená pre študentov študijného odboru mediálne a komunikačné štúdiá so špecializáciou marketingová a masmediálna komunikácia, prípadne mediálne a informačné kompetencie a podporne aj pre študentov druhého stupňa právneho a ekonomického charakteru pre osvojenie si praktických súvislostí spojených s medzinárodným podnikaním. Je však cenným zdrojom informácií aj pre manažerov spoločností či iných vedeckovýskumných pracovníkov z oblastí medzinárodného podnikania a medzinárodného marketingu.

Rôzne odvetvia priemyslu a remesiel.

POSTRELOVÁ, V.: [Předivo civilizace : jak textil utvářel svět](#). Brno : Host, 2024. 365 strán. ISBN 978-80-275-1907-1

Obratně utkaný příběh zboží, které ovlivnilo chod světa. Textil je starý jako civilizace sama. Od doby, kdy někdo upřel první nit, se z potřeby vyrábět stále větší množství textilu stal hnací motor technologií, obchodu, politiky a kultury. V knize Předivo civilizace propojuje Virginia Postrelová výsledky nejnovějších výzkumů z oblasti archeologie, ekonomie a vědy a odhaluje překvapivou historii textilu. Od Minojců vyvážejících vlnu obarvenou vzácným purpurovým barvivem do Egypta až k Římanům oděným do drahého čínského hedvábí — obchod s látkami posouval vpřed celý starověký svět. Textil financoval renesanci a Mughalskou říši, dal nám banky a účetnictví, Michelangelova Davida i Tádž

Mahal. Obchod s látkami rozšíril abecedu a aritmetiku, podpořil chemický výzkum a naučil lidi myslet v binárním kódu.

UMENIE. REKREÁCIA. ZÁBAVA. ŠPORT

Rekreácia. Zábava. Hry. Šport.

AYOADE, R.: [The Grip of Film : by Gordy LaSure](#). London : Faber & Faber, 2018. 336 strán. ISBN 978-0-571-31656-4

That's movies. And I love 'em. Gordy LaSure's passionate about film. He eats film, he drinks film, and sometimes he'll even watch a film. But most of all he loves talking about film, and how they'd be a shit-ton better if only people would pull their asses out of their ears and listen to Gordy LaSure. The voyage of this book can be categorised as an attempt to understand How In Hell Film Works. Why are some films bad, and some films terrible? How come just a handful of films (Titanic, Porky's, Dirty Harry) are any good at all? Gordy'll tell you How and Why, and he'll give you a shot of Wherefore on the side. And he doesn't shoot from the hip; he shoots from the gut.

JAZYK. LINGVISTIKA. LITERATÚRA

Literatúra.

SILVERA, A.: [Zanechal si mi len spomienky](#). Bratislava : Cooboo, 2024. 332 strán. ISBN 978-80-566-3824-8

Čo sa stane, keď sa odmietneme zmieriť s minulosťou? Keď Griffinova prvá láska a bývalý priateľ Theo zomrie, jeho vesmír sa zrúti. I keď sa Theo presťahoval do Kalifornie a začal sa stretávať s Jacksonom, Griffin nikdy nepochyboval o tom, že sa k nemu napokon vráti. Jediný človek, ktorý skutočne chápe jeho zlomené srdce, je však práve Jackson. Bez ohľadu na to, ako veľmi sa jeden druhému otvoria, Griffin neustále klesá na duchu. Ak túži po krajšej budúcnosti, musí sa najskôr zmieriť s vlastnou minulosťou.

HANNAH, K.: [Priateľky z Firefly Lane](#). Bratislava : Lindeni, 2024. 479 strán. ISBN 978-80-566-3811-8

Prekliate aj požehnané. Dve kamarátky na život a smrť. Navzájom sa vedia zachrániť, aj si ublížiť. Krehký a silný príbeh o priateľstve. Román sa odohráva počas troch desaťročí a rozpráva o priateľstve dvoch dievčat, ktoré si v škole sľúbili, že zostanú najlepšimi priateľkami do konca života. Netušili, čo všetko ich čaká, aké výzvy im pripraví život, ktorý sa pre každú rozbehol úplne iným smerom. Ambiciózná Tully a romantická Kate sa tridsať rokov navzájom povzbudzujú, ich priateľstvo prežíva búrky – príde aj žiarlivosť, hnev, nenávisť. Myslia si, že všetko prekonali, a vtedy ich rozdelí zrada a ich kamarátstvo podstúpi ťažkú skúšku. Román Priateľky z Firefly Lane je určený všetkým, ktorí radi popíjajú jablčné víno a pritom počúvali Abbu alebo Fleetwood Mac. Nie je to len príbeh o dospievaní, ale aj o generácii žien, ktoré boli obšťastnené aj prekliate svojimi rozhodnutiami. Hovorí o sľuboch, tajomstvách a zrade. A o tej jednej osobe, ktorá vás skutočne pozná a vie, čo vás môže zraniť, ale aj zahojiť všetky rany.

MICHAELIDES, A.: [Tichá pacientka](#). Bratislava : Lindeni, 2024. 348 strán. ISBN 978-80-566-3850-7

Psychologický triler, ktorý žne úspechy po celom svete. Alicia Berensonová je zdanlivo dokonale šťastná: slávna maliarka obklopená luxusom, vydatá za vychyteného módnego fotografa, ktorého nadovšetko miluje. A predsa jedného večera z neznámych príčin svojho muža chladnokrvne zavraždí. Do hlavy mu vypáli päť rán a odvtedy neprehovorí. Psychoterapeuta Thea Fabera Aliciin osud fascinuje a keď dostane príležitosť

s ňou pracovať, urobí všetko pre to, aby začala rozprávať. No čo ak je cena za pravdu je privysoká? Čo ak by bolo najlepšie, keby nikdy neprehovorila?

ROSOVÁ, M.: [Dar](#). Bratislava : Ikar, 2023. 411 strán. ISBN 978-80-551-8892-8

Tie najväčšie veci v živote prichádzajú často celkom nepozorovane. V zasnežených Alpách niekoľko detí prekonáva prvotnú nedôveru a pomaličky buduje priateľstvá na celý život. Kým Denis sa túla po horách, Lena číta upírske romány a Connor sa zasa raz zamiloval. O mnoho rokov neskôr už sú roztratení po svete, ale ich cesty sa predsa len ešte pretnú... Román o tom, že svet je zázrak, ak sa naň dokážeme dívať s otvoreným srdcom.

HATALA, M.: [Zberateľ okamihov](#). Bratislava : Petrus, 2024. 141 strán. ISBN 978-80-8294-006-3

Súbor fejtónov a glos, ktorými autor nadväzuje na svoju knihu Sviatečne obyčajné dni. Texty tematizujúce každodenné veci, situácie a udalosti, sú publicistickými aktualitami i literárnym žánrom, pričom azda najbližšie majú ku krátkej poviedke. Nechýba im hra so slovom, nečakaná pointa, mierna irónia, seabairónia a najmä literárne remeslo, vďaka ktorému predstavujú zbierku vzácných čitateľsko-zberateľských okamihov.

KOVÁČIK, J.: [Bod zlomu](#). Bratislava : Slovart, [2023]. 166 strán. ISBN 978-80-556-6094-3

Kniha poviedok o momentoch, ktoré zmenili život. Nečakaná udalosť, telefonát, gesto, slovo, čin, ktoré obrátia vzťahy a súvislosti hore nohami a prinúti aktérov prehodnotiť svoj pohľad na svet a na seba samých. Stratia ilúziu, v ktorej žili, a výmenou získajú možnosť voľby, ktorá však môže byť tou najväčšou fikciou. Spisovateľ, ktorý prišiel o schopnosť čítať knihy. Muž, ktorý stratil ženu svojho života. Fotograf pri večernom foteaní mora. Žena neverného muža. Nájomný vrah. Obchodník s akciami. Hráč pokru. Zlatokop. Cestujúci a pútnici, bežci a hľadači, a nad tým všetkým strácajúce sa hviezdy a vojna.

SEETHALER, R.: [Celý život](#). Bratislava : Premedia, 2024. 113 strán. ISBN 978-80-8242-234-7

Kronika 20. storočia a alpského údolia z pohľadu jedného človeka. Kniha Roberta Seethalera bola preložená do štyridsiatich jazykov a získala si čitateľov svojou úprimnosťou a rozprávačským štýlom. Andreas Egger strávil takmer celý svoj život v jednom horskom údolí. Tu prežil neľahké detstvo, zakúsil veľkú lásku, radosť i smútok. Ako robotník spoločnosti budujúcej prvé lanovky sotva zájde za hrebene vrchov, ktoré ho obklopujú. Zavedie ho za ne až vojna. Celý život je príbehom muža, ktorý síce veľa nehovorí, no mnohé vidí, a ktorý sa napriek neľahkému osudu dokáže obzrieť za minulosťou s údivom a vďačnosťou. Román bol v roku 2016 nominovaný na Medzinárodnú Man Bookerovu cenu.

BISCHOF ZÁVADOVÁ, D.: [Šťastie iných](#). Bratislava : Slovart, [2024]. 263 strán. ISBN 978-80-556-6600-6

Príbehy dvoch žien, budúcich švagrin, každá z iného cesta. Jedna jednoduchá z lazov, druhá komplikovanejšia z mesta. Každá má niečo, čo tej druhej chýba. Vidia sa málo, no v hlavách si vytvárajú predstavy jedna o druhej a trpia. A hoci sú rôzne, tak veľa majú spoločného. Možno nakoniec pochopia, že záviť nie je kľúčom ku šťastiu. Stačí si len vážiť to, čo máme. Do akej miery je náš život ilúziou? Aký je rozdiel medzi realitou a našimi utkvelými predstavami? A čo sa stane ak sa tých predstáv zbavíme?

DÁN, D.: [Konečne normálna vražda](#). Bratislava : Slovart, 2023. 366 strán. ISBN 978-80-556-6549-8

Na jeseň 2008 rozohral detektív Krauz špionážno-detektívnu hru netušiac, kedy a ako sa skončí. Čakal na odozvu z Viedne, čakal a premýšľal ako pomôcť demotivovanému kolegovi hniúcemu v kúte kancelárie. Riešenie prišlo samé od seba - šéf oddelenia ich poslal preveriť bizarný nález mŕtvoly mladého dievčata visiaceho na strome. Chosé sa potešil, okamžite sa chopil iniciatívy. Čokoľvek mu bolo odrazu dobré, len aby sa nemusel rýpať v starých Krauzových prípadoch. Konečne normálnu vraždu si vzal za svoju a vrhol sa do vyšetrovania, hoci nikomu nebolo jasné, či ide o vraždu, samovraždu alebo iba o nehodu. Chosému to bolo jedno, mal svoj prípad, mal svoju verziu a neochvejné presvedčenie, že krásnu Grétu niekto zavraždil. Už po dvoch dňoch, keď detektívi zistili, že Burger s Hanzelom vyšetrujú tri roky starú vraždu podobného dievčata, prestali si z Chosého robiť žarty a celá kancelária stoštyridsaťjeden pristúpila k vyšetrovaniu s patričnou vážnosťou. Nitky spájajúce dve vraždy mladých krásnych dievčat s trojročným odstupom sa začínajú preplietat a ani jeden detektív nevie, kde sa skrýva zákerný vrah.

YALOM, M.: [Ako Francúzi vymysleli lásku : deväť storočí vášne a ľubostných dobrodružstiev](#). [Bratislava] : MAMAŠ, 2023. 374 strán. ISBN 978-80-8268-073-0

Všetci vieme, čo je francúzsky bozk aj francúzska galantnosť, ani ménage à trois či rendezvous iste netreba prekladať – a už vôbec nie amour. Francúzi milujú lásku! Lásku je súčasťou ich národnej identity rovnako ako dobré víno, syry a móda. Majú ju jednoducho v krvi. Uznávaná autorka Marilyn Yalom ide vo svojej knihe Ako Francúzi vymysleli lásku po stopách lásky od stredoveku až po dnešok a skúma našu posadnutosť týmto romantickým citom prostredníctvom najvýznamnejších literárnych diel – od trubadúrskych vyznaní cez Molièrovu komiku, slávneho Cyrana z Bergeracu, existenciálne prežívanie v podaní Jeana-Paula Sarrtra a Simone de Beauvoir, škandalózne Marguerite Durasovú až po súčasné provokatívne romány. Ak aj Francúzi lásku priamo nevynašli, Marilyn Yalom fundovane a s humorom dokazuje, že literatúrou a kultúrou výrazne ovplyvnili jej dnešnú podobu.

JANOVIC, T.: [Humor nie je pápež](#). [Nitra] : Spoločnosť Povaľač, 2023. 101 strán. ISBN 978-80-973782-2-6

A on mi len tak medzi rečou prezradil, že Tomáš Janovic má texty od Milana Lasicu, kde reaguje na jeho aforizmy a postrehy. A, že on, Marek, tie texty má. A stal sa zázrak. Všetci zainteresovaní ľudia súhlasili, aby sme knihu vydali my. A kniha je na svete. Sú to krásne texty a glosy múdrych chlapov. A sú doplnené silnými obrázkami Mareka Ormandíka. Tešíme sa z nej všetci a pevne veríme, že sa budete tešiť aj vy. S úctou, Mišo Malicher.

GEOGRAFIA. BIOGRAFIA. DEJINY

Geografia. Zemepis. Výskum Zeme a jednotlivých krajín. Cestovanie. Oblastný zemepis.

DAVIDSON, A.: [Sto pod nulou : zimný prvovýstup na Mount McKinley](#). Žilina : Absynt, 301. 2024 strán. ISBN 0-441-8203-80-978

Pocitová teplota mohla dosiahnuť mínus sto stupňov, no ani to ich nezastavilo. Partia ôsmich horolezcov sa v roku 1967 rozhodla podniknúť zimný prvovýstup na najvyššiu severoamerickú horu Denali známu ako Mount McKinley. Sto pod nulou Arta Davidsona je skutočná horolezecká klasika! Príbehy dobyvateľov nedobytných pólů a divokých miest našej planéty sú na prvý pohľad prosté. Prišli. Vystúpili na vrchol. Vrátili sa so slávou a poctami. Lenže expedícia je živý organizmus. Prešpikovaný priateľstvom na život a na smrť, nedôverou, zášťou, hnevom i nekonečnou ná-

klonnosťou. A to všetko umocňujú situácie na hrane života. Inak to nebolo ani počas zimného prvovýstupu na slávnú aljašskú horu Denali v roku 1967. Partia ôsmich mužov sa pustila do projektu, ktorý bol od počiatku odsúdený na neúspech. Ako budú vzdorovať zime, víchrom a nedostatku kyslíka vo výškach nad 5000 metrov? Ako sa vysporiadajú so situáciami, keď pocitová teplota klesne na mínus sto stupňov a oni zostanú uväznení v ľadovom masíve? Nikto pred nimi nezažil najvyššie hrebene Severnej Ameriky v zimnom šere. Nikto nevedel, ako nízko klesnú teploty, alebo aká prenikavá bude zima, keď začne fúkať vietor. A teraz to mali zistiť na vlastnej koži. Sto pod nulou Arta Davidsona nie je to len kniha účastníka expedície, ktorý dôverne spoznal každého z jej členov. Je to aj kniha reportéra, ktorý na všetko pozerá s odstupom času a na miesto expedície sa vracia tiež prostredníctvom denníkov i rozhovorov so svojimi horolezeckými kolegami. A je to aj priamy a úprimný záznam jednej šialenej expedície, ktorú postretlo všetko – od eufórie, cez nenávisť až po smrť.

SITÁR, T.: [Osídlenie Komárňanskej stolice v stredoveku](#). Krná : Miloš Hric, 2023. 477 strán. ISBN 978-80-973390-9-8

Predkladaná práca je pokusom o rekonštrukciu sídelných pomerov v stredovekej Komárňanskej stolici, ktorá – podobne ako predchádzajúce spracované stolice. Novohrad, Tekov a Ostrihom – patrí k tým historickým regiónom, ktoré doposiaľ nemajú spracovaný podrobný prehľad stredovekého osídlenia v celom časovom rozsahu, a to nielen v slovenčine, ale ani v maďarčine či inom jazyku.

Biografické štúdie. Genealógia. Erbovníctvo. Znaky.

STRASSER, J.: [Život na tekutých pieskoch : rozhovory s Martinom M. Šimečkom](#). Bratislava : N Press, s.r.o., [2024]. 455 strán. ISBN 978-80-8230-235-9

„Slovensko je stále krajina na tekutých pieskoch. Spoločnosť väčšinou nie je ustálená, hodnotovo ukotvená, je v neustálom mentálnom pohybe a nevieme, kam to vyústi,“ tvrdí Martin M. Šimečka v knihe rozhovorov s Jánom Štrasserom. Spomienkami na detstvo v rodine komunistami prenasledovaného disidenta a mladosť strávenú v spoločnosti československej intelektuálnej elity približuje udalosti, ktoré formovali Slovensko. S dokonale pripraveným Jánom Štrasserom spomínajú aj na rok 1968, normalizáciu, pozadie Nežnej revolúcie a rozpad Československa, roky mečiarizmu a Ficových vlád a napokon na dva roky pandémie a vlády Igora Matoviča. Posledná kapitola je venovaná parlamentným voľbám v roku 2023. Nie je to kniha len o Martinovi M. Šimečkovi, ale kniha o krajine, ktorá napriek bohatým skúsenostiam s totalitnými režimami opäť stojí na rázcestí a váha, ktorým smerom sa vydať. Martin M. Šimečka dostáva množstvo prívlastkov. Je známy ako jeden z najvýraznejších slovenských intelektuálov, ale tiež ako spisovateľ, disident, novinár, redaktor, komentátor, bežec, cestovateľ, tulák. Hovorí, že bol zakázaným autorom ešte predtým ako napísal prvú knihu. Časť roka trávi pravidelne na samote na Muránskej planine, časť roka medzi stredoeurópskou intelektuálnou elitou.

AMODÓVAR, P.: [Posledný sen](#). Bratislava : Lindeni, 2024. 197 strán. ISBN 978-80-566-3856-9

Najosobnejšia kniha geniálneho režiséra Pedra Almodóvara! Najosobnejšia kniha Pedra Almodóvara: autoportrét v dvanástich príbehoch, ktoré odhaľujú jeho tajnú väšeň pre písanie. „Táto kniha v istom zmysle pripomína autobiografiu, hoci neúplnú... Čitateľ sa o mne ako o filmárovi, fantastovi, ako aj o tom, ako sa v mojom živote prelína jedno s druhým, z nej dozvie veľmi veľa.“ Takto Pedro Almodóvar definuje svoju prvú zbierku dvanástich

poviedok, pokrývajúcich rozsiahlu škálu tém vo fascinujúcej zmesi fikcie a reality z obdobia od konca 60. rokov minulého storočia až po súčasnosť. Texty, ktoré tvoria túto knihu, písal Almodóvar do zásuvky takmer päťdesiat rokov. Autor v nich pútavo a nenútené necháva nahliadnuť čitateľa do svojej mysle a srdca. Delí sa s ním o svoje myšlienky, zážitky, nálady, radosti, obsesie i fobie. Fikcia sa mieša s realitou, humor s vážnosťou, racionalita so šialenstvom a logika s paradoxom. Čítať tieto poviedky je ako pozeráť Almodóvarove filmy: prekvapujúce, zábavné, mäťúce, dojímavé a podnecujúce k zamysleniu. Táto mnohotvárna a mnohovrstvová próza sa dá považovať za autoportrét originálneho umelca.

HOLEC, R.: Panslávi s erbom : Friesenhof a Odescalchi: dva paralelné príbehy. Bratislava : Marenčin PT, 2024. 300 strán. ISBN 978-80-569-0783-2

Dva unikátne a bizarné ľudské osudy reprezentované dvoma šľachticmi – barónom Gregorom Friesenhofom (1840 – 1913) a kniežaťom Liviom Odescalchim (1863 – 1938). Delila ich jedna generácia, niekoľko stupňov na aristokratickom rebríčku a ich celoživotné záujmy. Pre jedného to bolo poľnohospodárstvo a meteorológia v tom najširšom zmysle slova, pre druhého skôr umenie, veda a politika. Mali však aj veľa spoločného. Obaja boli svojím pôvodom cudzincami, ich sídla delila len čosi cez 10 kilometrov, stali sa bielymi vranami vo svojich rodinách, mnohí ich mali za bláznov a svojimi životnými osudmi si viackrát skrížili cesty. Nakoniec ich spojil vzťah k slovenskému prostrediu a k slovenskému národnopolitickému hnutiu. Friesenhof bol členom výboru Matice slovenskej, dopisovateľom do slovenskej tlače a dušou unikátneho hospodárskeho spolku s tolerantným postojom k slovenským roľníkom a ich záujmom. Odescalchi mal kontakty so slovenskými politikmi, stál na čele prevratu v regióne v roku 1918, organizoval slovenskú šľachtu v prospech Československej republiky a bol v úzkom vzťahu s Maticou slovenskou. Životné osudy oboch osobností spolu s pôvodom a rodinným prostredím, ako aj regionálnym i celoslovenským zakotvením, vytvárajú príbehy, ktoré by človek nevymyslel a ktoré mohli „stvoriť“ len dejiny vo svojej jedinečnosti a pestrosti.

História.

BEUTELHAUSER, R.: Ako sa (ne)buduje sen 1945-1990. Bratislava : Slovart, [2024]. 194 strán. ISBN 978-80-556-6097-4

Keď sa v roku 1945 skončila vojna, celý svet bol presvedčený, že ľudstvo sa počas šiestich rokov veľmi veľa naučilo a nastáva obdobie, keď sa štáty budú rešpektovať, politici budú konflikty riešiť dohodami a ľudia budú k sebe lepší. Aká bola realita? Vojaci sa ešte nestačili ani vrátiť domov a politici už rozdelil svet na dva tábory – socialistický a kapitalistický, medzi ktorými sa začala takzvaná studená vojna. Vojna síce bez bojových frontov, no plná nenávisť, hrozieb a strachu... A pretože súčasťou sveta je i Slovensko, v tejto časti našej hrôzyplnej histórie okrem toho, že si priblížime všetko dôležité, čo sa udialo na našom území v druhej polovici 20. storočia, zároveň zistíme, ako sa skončil jeden sen. Sen o lepšej, spravodlivejšej spoločnosti, v ktorej sú si všetci rovní.

RYCHLÍK, J.: Dějiny Slovenska. Praha : Vyšehrad, 2024. 647 strán. ISBN 978-80-7601-915-7

Dějiny Slovenska od počátků až do současnosti z pera předního českého historika. Dějiny Slovenska nejsou dějinami Slováků jako národa, ale historií území, které dnes tvoří současnou Slovenskou republiku. Jan Rychlík sleduje historii slovenského území od úplných počátků. Jádrem knihy jsou však kapitoly o moderních dějinách Slovenska, vrcholících získáním sa-

mostatnosti v roce 1993, i o následujících dekádách. Autor má unikátní předpoklady pro napsání první české syntézy slovenských dějin – má české i slovenské občanství a jako přímý účastník byl i u jednání o rozdělení společného státu.

JUDT, T.: Zapomenuté 20. století : osobnosti, události, ideje. Praha : Prostor, 2024. 505 strán. ISBN 978-80-7260-609-2

Brilantní britský historik, který se jako univerzitní profesor specializoval na moderní evropské dějiny, shromáždil 23 esejí z let 1994–2006. Na pozoruhodné škále osobností, událostí a idejí provádí Tony Judt nemilosrdnou pítku iluzí po studené válce, že velké konflikty jsou bezpečně za námi, svět vstoupil do epochy míru a demokracie, a ukazuje, na co z historie 20. století zapomínáme a jak velká její část byla obětována mýtu o popření paměti. Nabízí cestu zpět ke smyslu dějin, který naléhavě potřebujeme.

FAUGÈRE, B.: Atlas předkolumbovské Ameriky : od počátků osídlení po conquistu. V Brně : Lingea, 2023. 95 strán. ISBN 978-80-7508-835-2

Historický atlas popisuje vznik, vývoj a zánik civilizací předkolumbovské Ameriky, vše doplňuje mapami a infografikou. Americký kontinent je kolébkou výjimečných kultur. Kniha popisuje dobu, kdy jej obývali Mayové, Aztékové, Inkové a mnoho dalších etnik. Nechte se okouzlit krásou dávných civilizací a vydejte se za objevováním zaniklých světů. Tento historický atlas obsahuje nejnovější poznatky získané v posledních letech. Vše doplňuje detailně propracovanými mapkami, plánky nebo infografikou. Kniha vás zve k objevování původních kultur amerického kontinentu, bohatých a dynamických společností plných života, a to až do chvíle kolonizace, která je radikálním způsobem proměnila a zredukovala. V knize najdete například odpovědi na otázky: Jak a kým byla Amerika osídlena? Jaká byla vnitřní organizace států a jak se jednotlivé kultury vzájemně ovlivňovaly? Jak vypadala města a čím se živili jejich obyvatelé? V co a koho věřili a jaké měli představy o fungování světa a posmrtném životě? Jak se vypořádávali s nelehkými přírodními podmínkami? Amerika se vyvíjela nezávisle a bez vnějšího vlivu po několik tisíciletí. Předkolumbovské americké společnosti si vybudovaly jedinečnou historii, jejíž pozůstatky svědčí o vývoji, jenž byl stejně bohatý jako složitý. Znalost těchto společností v posledních letech značně pokročila díky četným vykopávkám, studiu ikonografie a epigrafie, ale také díky vědeckému pokroku v oblasti laserových průzkumných technik, archeometrie, environmentálních věd, archeoantropologie a paleogenetiky.

LEE, E.: Noc bodáků : poslední evropská bitva druhé světové války. Praha : Mladá fronta, 2021. 239 strán. ISBN 978-80-204-5688-5

V noci z 5. na 6. dubna 1945 se na ostrově Texel u nizozemských břehů vzbouřili Gruzínci, kteří v německých uniformách sloužili v 822. praporu „královny Tamary“, a pomocí nožů a bodáků zmasakrovali na 400 německých vojáků ze stejné jednotky. Rozzuřený Hitler přikázal ostrov získat zpět. Výsledkem byly několik týdnů trvající nemilosrdné boje, které skončily až vyloděním kanadských vojáků 20. května 1945. Povstání na Texelu se proto nazývá také poslední evropská bitva druhé světové války. Kniha zkušeného historika a novináře Erica Leeho představuje vůbec první podrobný popis tehdejších událostí. Po objasnění důvodů, které za druhé světové války přivedly tisíce Gruzínců do řad německé branné moci, objevně mapuje celý průběh vzpoury a pozornost věnuje i jejímu poválečnému vnímání a prezentování.